

Raportul Comisiei de Etică din Universitatea Politehnica Timișoara pe anul 2023

În anul 2023 activitatea Comisiei de Etica din cadrul Universității Politehnica Timișoara s-a desfășurat în conformitate cu prevederile Legii nr. 1/2011 – legea educației naționale și ale Legii nr. 199/2023 – legea învățământului superior, Legii nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, cu modificările ulterioare, Codul de Etică și Deontologie al Universității Politehnica Timișoara și Regulamentul de organizare și funcționare al Comisiei de Etică și Deontologie din Universitatea Politehnica Timișoara.

Comisia de Etică a UPT în anul 2023 și-a concentrat eforturile pe promovarea și asigurarea unui climat de corectitudine, încredere, respect și cooperare între membrii comunității noastre universitare. Scopul principal a constat în menținerea spiritului academic și în consolidarea prestigiului universității, fundamentate pe respectarea normelor de etică și conduită profesională, elemente definitorii în toate activitățile desfășurate în cadrul instituției.

Ca și în anii anteriori, activitatea desfășurată de Comisia de Etică în anul 2023 a fost orientată pe cele două direcții:

A.Promovarea principiilor de etică universitară și a bunelor practici în activitățile desfășurate în cadrul UPT;

B.Analiza și soluționarea sesizărilor depuse de membrii comunității UPT și de persoane din exteriorul universității.

A. Promovarea principiilor de etică universitară și a bunelor practici în activitățile desfășurate în cadrul UPT

Comisia de Etică a avut ca obiectiv și în anul 2023 asigurarea respectării principiilor de etică și deontologie universitară ca cerință distinctă cu ocazia adoptării sau revizuirii diferitelor acte normative ale UPT, în concordanță cu prevederile Codului de Etică și Deontologie al UPT.

În acest sens, în scopul corelării reglementărilor UPT cu legislația în vigoare, în luna noiembrie 2023 Codul de Etică și Deontologie al UPT a fost actualizat cu prevederile Legii nr. 199/2023 – legea învățământului superior. Codul de Etică și Deontologie al UPT actualizat, anexă la Carta UPT, a fost aprobat prin hotărârea de Senat nr. 158/16.11.2023. Acest document, în varianta sa actualizată, urmează a fi modificat și completat în baza Hotărârii de Guvern privind aprobarea Codului-cadru de etică și deontologie universitară (în anul 2024).

Documentul a fost încărcat și pe site-ul Universității Politehnica Timișoara la rubrica “Etică și Deontologie”.

B. Analiza și soluționarea sesizărilor/solicitărilor depuse de membrii comunității UPT și de persoane din exteriorul universității.

În cursul anului 2023, Comisia de Etică a soluționat 8 sesizări/solicitări, depuse de membri ai comunității academice a UPT.

1. . Comisia de Etică a analizat sesizarea unui cadru didactic de la una dintre facultățile UPT cu privire la un posibil plagiat intelectual al muncii acestuia

Un cadru didactic al UPT a sesizat Comisia de Etică analiza unei fapte de plagiat intelectual săvârșite de către un doctorand UPT într-un articol științific ce conținea rezultate și informații din cadrul unui contract de cercetare la care reclamantul a fost director.

Comisia de Etică a invitat doctorandul împreună cu conducătorul de doctorat pentru a afla un punct de vedere al acestora. În urma discuțiilor, persoanele invitate, au afirmat că acuzațiile care li se aduc sunt nefondate. Ulterior, reclamantul a înregistrat la registratura UPT o cerere prin care și-a retras sesizarea depusă inițial.

2. Comisia de Etică a analizat sesizarea unui student UPT transmisă spre analiză și soluționare Universității Politehnica Timișoara de către decanul uneia dintre facultățile UPT cu privire la o posibilă situație de bullying de grup la care ar fi participat și un cadru didactic UPT.

Decanul facultății a solicitat Comisiei de Etică să analizeze și soluționeze faptele sesizate de către un student cu privire la o posibilă situație de bullying de grup la care ar fi participat și un cadru didactic UPT.

Analiza s-a desfășurat asupra unor discuții de grup, desfășurate în mediul online, într-un grup general de WhatsApp, unde era înrolat și un cadru didactic al UPT. Reclamantul a susținut că discuțiile i-au pus în pericol starea de bine și siguranța personală.

Comisia de Etică a invitat la audieri toate persoanele implicate și a inițiat o procedură de mediere a părților și o soluționare a situației pe cale amiabilă.

În urma analizei și administrării ansamblului probator și a lucrărilor efectuate în cauză Comisia de Etică a hotărât atenționarea cadrului didactic cu privire la respectarea de către acesta atât a normelor obligatorii cât și a normelor dezințabile enunțate în Codul de Etică și Deontologie al Universității Politehnica Timișoara.

De asemenea, Comisia a propus organizarea la nivelul facultăților a unor sesiuni de informare a studenților și cadrelor didactice cu privire la fenomenul de violență psihologică, în scopul conștientizării acestora și prevenirii unor asemenea fapte.

3. Comisia de Etică a analizat sesizarea unui fost cadru didactic de la una dintre facultățile UPT ce a semnalat încălcarea Codului de Etică și Deontologie al UPT apreciind că un articol științific publicat de un colectiv din UPT s-ar încadra la fapta de plagiat

Prin sesizarea depusă în luna martie 2023 un fost cadru didactic de la una din facultățile UPT a sesizat Comisia de Etică că un articol științific cu autori și din UPT ar conține rezultate științifice ce au legătura cu munca și activitatea de cercetare a dânsului reclamând în acest sens pe unul dintre coautorii UPT de tentativă de plagiat.

În cadrul lucrărilor Comisiei de Etică au fost chemate pentru audieri și pentru a-și exprima punctul de vedere atât cadrul didactic cât și persoana reclamată. Ambele persoane au oferit clarificări suplimentare la solicitarea Comisiei. În urma analizei materialului probator și susținerilor părților implicate Comisia de Etică a respins ca fiind neîntemeiată sesizarea depusă de cadrul didactic.

Ulterior emiterii și comunicării deciziei Comisiei de Etică, reclamantul, printr-o nouă adresă, a prezentat Comisiei un set de precizari legate de rezoluția primită. În urma analizei documentelor, Comisia de Etică a respins solicitarea, ca fiind inadmisibilă deoarece adresa transmisă a reprezentat o reiterare a susținerilor din sesizarea anterioară, soluționată definitiv în procedura administrativă, de către Comisie.

4. Comisia de Etică a analizat cererea unui cadru didactic al UPT privind emiterea unui certificat prin care să se confirme faptul că datele colectate în cadrul unui studiu respectă regulamentul privind protecția datelor (GDPR) și pot fi utilizate în elaborarea unei lucrări științifice, care să fie publicate într-o revistă de specialitate.

În urma analizei lucrării științifice și a procesului referitor la colectarea și prelucrarea datelor, Comisia de Etică a Universității Politehnica Timișoara a constatat că datele colectate au acordul persoanelor care au participat la studiu, nu conțin informații cu caracter personal, vor fi folosite pentru realizarea de articole științifice și respectă regulamentul privind protecția datelor (GDPR).

5. Comisia de Etică a analizat sesizarea depusă de către un student UPT în ceea ce privește modalitatea de evaluare la o disciplină studiată de către acesta.

În cadrul sesizării înregistrată în luna mai 2023 denumită "Reevaluare" un student UPT a apreciat că nota de la testul unei materii studiate de el nu a fost stabilită corect, adresându-se în acest sens Comisiei de Etică și solicitând "să fie lămurit în acest sens" sau "ca nota să fie ajustată".

Raportat la competența materială a Comisiei de Etică, enunțată la art. 91 din Codul de Etică și Deontologie Profesională al UPT, s-a respins solicitarea studentului ca fiind adresată unei Comisii care nu are competența materială să lămurească petentul cu privire la nota obținută, respectiv să ajusteze nota acestuia, la testul la care face referire în sesizare.

Ulterior, studentul a contestat decizia comisiei prin adresa cu nr. 18325/14.07.2023 depusă prin Registratura UPT. Contestația a fost respinsă ca inadmisibilă deoarece sesizarea inițială a fost soluționată definitiv de către comisie prin raportul nr. 13537/30.05.2023.

6. Comisia de Etică a analizat sesizarea depusă de către un student UPT în ceea ce privește încălcarea Codului de Etică și Deontologie de către un cadru didactic de la una dintre facultățile UPT .

Prin adresa înregistrată în luna iunie 2023 Comisia de Etică a fost sesizată de către un student UPT. În sesizare s-a reclamat că un cadru didactic de la o facultate din UPT încalcă Codul de Etică și Deontologie al UPT. În conținutul sesizării sunt menționate jigniri și comportament neadecvat al cadrului didactic în interacțiunea cu studenții și cu colegii acestuia, limitarea dreptului de liberă exprimare, crearea unui mediu de muncă nepotrivit, nefavorabil, prin practici de intimidare și umilire, etc.

În scopul soluționării sesizării Comisia de Etică a cerut clarificări suplimentare persoanei reclamate, reclamantului și conducerii facultății. De asemenea, a invitat pentru discuții studentul, cadrul didactic și colegii cadrului didactic cu care acesta a colaborat la disciplinele care le predă. În discuțiile avute cu cadrul didactic incriminat acesta a afirmat că acuzațiile care i se aduc sunt neadevăruri și au ca scop afectarea imaginii academice și discreditarea acestuia.

În urma analizei materialelor probatoare și a lucrărilor efectuate în cauză, Comisia de Etică și Deontologie l-a atenționat pe cadrul didactic reclamat cu privire la necesitatea aplecării sale asupra nevoilor studenților și asigurării unui climat de înțelegere, colegialitate, empatie și a propus facultății în cauză supravegherea, printr-o comisie înființată la nivelul facultății, a activității didactice a acestuia.

7. Comisia de Etică a analizat sesizarea depusă de către conducerea unei facultăți din cadrul UPT împotriva unui student UPT, de la aceeași facultate, care prin acțiunile sale ar fi prejudiciat imaginea unui cadru didactic UPT

Prin sesizarea înregistrată la Registratura UPT în luna iulie 2023, conducerea unei facultăți din cadrul UPT a solicitat Comisiei de Etică să efectueze demersurile necesare în vederea exmatriculării unui student UPT, din cauza abaterilor de la etica universitară săvârșite de acesta. Studentul reclamat ar fi încălcat Codul de Etică al universității iar acțiunile sale ar fi discreditat atât un cadru didactic UPT cât și instituția în sine.

Comisia a cerut clarificări suplimentare legate de sesizarea depusă și a invitat la o discuție și conducerea Facultății.

În urma analizei documentelor disponibile și a lucrărilor efectuate în cauză, ținând cont de lipsa probelor, Comisia de Etică a respins sesizarea.

8. Comisia de Etică a analizat sesizarea depusă de către un student UPT cu privire la o posibilă situație de bullying de grup

Prin adresa înregistrată în luna septembrie 2023 un student UPT a transmis Comisiei de Etică o posibilă situație de bullying desfășurată pe un grup de Whatsapp al secției din care face parte studentul.

Sesizarea a fost analizată sub aspectul admisibilității în ceea ce privește condițiile de formă și prin raportare la obiectul acesteia.

În urma analizei documentelor, Comisia a constatat că sesizarea nu a întrunit condițiile de formă enunțate de art. 40 din Regulamentul de Organizare și Funcționare al Comisiei de Etică și Deontologie din Universitatea Politehnica Timișoara, deoarece nu a fost semnată de petent. De asemenea, Comisia nu a avut capacitatea și competența de a analiza veridicitatea și autenticitatea mesajelor transmise prin utilizarea aplicației Whatsapp (aplicația nu reprezintă o metodă de comunicare instituțională), a membrilor înregistrați în grup și nici de a se pronunța cu privire la corespondența unui număr de telefon și a unui nume de identificare.

Drept urmare sesizarea s-a respins ca fiind inadmisibilă.